

To tyske kejsere og fire danske konger har Jørgen Jørgensen overlevet. . .

Han har overlevet to tyske kejsere og fire danske monarker. . .

Malermester Jørgen Jørgensen, Broballe, fylder 95

Han tænker meget over, hvorfor netop han skulle opleve at blive så gammel. Men det må nok være arveligt, mener han, for både hans far og bedstefar blev gamle. En særlig asketisk levevis skyldes det i hvert fald ikke.

Bestemt nej, siger fhv. malermester Jørgen Jørgensen, Skolebakken i Broballe, og pulser lystigt på det yderste stykke af cerutten, bestemt nej. Til kaffen glider da også et stort stykke kage ned. Og såvel kage som cerut er også med, når han på mandag fylder 95 år.

Ja, Jørgen Jørgensen er født tilbage i 1885 i Mjels, hvor han også gik i skole. Sønderjylland var tysk, og det samme var skolen, men det gik nu meget godt alligevel, husker Jørgen Jørgensen, selv om de unge lærere - i modsætning til de ældre - kun kunne tysk. For i skolegården og hjemme talte vi nu altid dansk.

Mange af de unge var også heldige at komme på efter- og højskoler i Danmark, men ikke Jørgen Jørgensen. Nej, i 1900 kom han i stedet for i malerlære i Nordborg, eller »Nørborg« som han stadig kalder byen. Læretiden var fire år frem til 1904. så der var ikke

- I læretiden gik jeg også på malerskole i Sønderborg. Hver lørdag i vinterhalvåret tog jeg hjemmefra klokken seks med toget og var hjemme igen ved midnat. Husk på, togturen varede alene et par timer, der var jo 15-16 stoppesteder - og togføreren skulle også have punch undervejs, fortæller den 95-årige malermester levende.

Efter læretiden var Jørgen Jørgensen først svend et par år i Nørdborg. »Men Nørdborg var en død by - og Sønderborg var heller ingenting«. Så han drog til Kiel og fik arbejde i andre to år, indtil han i 1908 slog sig ned i Broballe.

- Huset her var til salg for 3300 Mark, jeg købte det og flyttede ind i april 1909. For 800 Mark byggede jeg værkstedet og blev malermester, siger Jørgen Jørgensen og hans klare, blå øjne røber, at han tænker tilbage til det forår for 71 år siden. I dag bor sønnen, malermester Martin Jørgensen, i huset, mens den 95-årige bor ved siden af i et mindre hus.

Ludendorff med to f'er

I de sidste dage har de mellemste generationer haft tanker omkring den 9. april for 40 år siden. Men for den ældste generation i Sønderjylland er det første verdenskrig, der dominerer tankerne - også hos Jørgen Jørgensen, som måtte trække i tysk uniform.

- Jeg blev indkaldt den 26. november 1915 og var med i krigen i tre år. Jeg var heldig, kom ikke til fronten, men til Garder-Dragon regimentet i Berlin, hvor jeg først var ordonnans ved en telegrafstation. Herfra blev jeg overflyttet til selve hovedkvarteret som ordonnans for en Hauptmann Poten.

Jørgen Jørgensen blev indkaldt i november 1915 til Garderdragon regimentet i Berlin. I tre år deltog han i første verdenskrig.

I hovedkvarteret arbejdede 20 generalstabsofficerer, blandt dem generalfeltmarskal Von Hindenburg, der var chef fra 1916-19, og general Erich Ludendorff, der også havde stor politisk indflydelse. De var nu meget flinke, men jeg snakkede aldrig med dem.

- Husk nu, at Ludendorff staves med to f'er, indskyder Jørgen Jørgensen. Jo, det husker han, for på et tidspunkt blev den alsiske malermester sat til at male generalens navn på to store læderkister, hvor operations-afdelingens landkort og bøger gemtes.

Han blev også sendt af sted med bulletiner om krigens gang til kejseren, kejser Wilhelm den Anden, men ham talte han heller ikke med, selv om han tit så ham. Beskeden skulle altid afleveres til en ny officer.

Som ordonnans kom Jørgen Jørgensen vidt omkring. Hovedkvarteret skulle jo følge krigens gang. Fra Berlin gik det til Wilna i Rusland. Og da Hindenburg var færdig med russerne, gik det videre til Frankrig og Elsaas-Lothringen, derfra til Bad Kreuznach ved Rhinen, hvor staben opholdt sig et år.

- Tjenesten var streng. Han skulle hele tiden passe på ikke at dumme sig. Det var bare om at holde ud.

En gang troede Jørgensen, det skulle gå galt. Hauptmann Poten havde en lille gravhund, som ordonnansen måtte tage sig af, hvad han også gerne gjorde, ja faktisk holdt hunden mere af ham end af sin mester.

- Men på et tidspunkt lykkedes det tyskerne at erobre en amerikansk kampvogn, og den

skulle demonstreres for staben med von Hindenburg i spidsen. Jeg var også nysgerrig og stod med hunden på armen. Men da kampvognen brølende satte i gang, sprang hunden fra mig, løb mellem benene på officererne og bjæffede ad den. Officererne morede sig dog bare.

Ved krigens slutning var generalstabens indrettet på Wilhelms Höhe ved Kassel. Kejser Wilhelm var abdiceret og flygtet til Holland, Ludendorff til Sverige, og det vrimlede med soldater. Men med et ridetog undslap Jørgen Jørgensen til Berlin, og derfra gik det hurtigt hjem til Broballe den 5. december 1918.

Kan ikke vare så længe mere

- Tænk, at drabet i Sarajevo på den østrig-ungarske tronfølger Frans Ferdinand i 1914 kunne udløse en hel verdenskrig. Jeg forstår ikke, hvorfor der - med al det der sker i verden - ikke er kommet en tredje verdenskrig. Men for at sige det lige ud: Politik interesserer mig ikke længere.

Jørgen Jørgensen har overlevet to tyske kejsere, Wilhelm den 1. og Wilhelm den 2. I hans 95 år har Danmark haft fire konger, Christian den 9., Frederik den 8., Christian den 10 og Frederik den 9. Man kan ved godt, at han ikke overlever en dronning.

- Jeg har i flere år tænkt på fremtiden. Det kan ikke vare så længe mere. Min kone døde for 20 år siden, og de gamle omkring mig falder væk, men jeg har også efterhånden oplevet så meget.